

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudcem Tomášem Kocourkem v právní věci žalobce: **I. H.**, narozen dne x, státní příslušnost Ukrajina, bytem x, zastoupen JUDr. Annou Doležalovou MBA, advokátkou se sídlem Štěpánská 49, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 10. 2014, čj. OAM-347/ZA-ZA14-ZA14-2014,

t a k t o :

- I.** Žaloba **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Soudem ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Anně Doležalové MBA, advokátce, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 10.200 Kč. Odměna a náhrada bude zástupkyni žalobce vyplacena Krajským soudem v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podanou žalobou napadá v celém rozsahu shora označené rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byla zamítnuta jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by bylo možné podřadit pod důvody pro udělení azylu taxativně vyjmenované v § 12 zákona o azylu, ani nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu.

Žalobce v žalobě poukazuje na porušení § 2 odst. 1, odst. 4, § 3, § 50 odst. 2, odst. 3, odst. 4, § 52, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a dále pak § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. Žalobce nesouhlasí s posouzením situace žalovaným. Dle názoru žalobce se žalovaný vůbec nezabýval tvrzením

žalobce, že verbování k boji probíhá též neoficiálně, kdy neznámé osoby pro muže chodí v noci a odvádí je bojovat. Není zřejmé, zda tyto osoby muže odvádí pro boj ve prospěch ukrajinské armády či separatistů. Bylo povinností žalovaného, aby se s tímto tvrzením žalobce vypořádal, např. za pomoci dostatečného množství relevantních informací o zemi původu. Žalovaný však v této souvislosti hovoří pouze o oficiální branné povinnosti, kdy uvádí, že povolání k výkonu vojenské služby samo o sobě není pronásledováním ve smyslu § 12 zákona o azylu, a to ani v případě, že by tento výkon byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Žalobcem popisovaná situace se netýká branné povinnosti dané ze zákona, ale kriminálního jednání určité skupiny osob namířené proti skupině mladých mužů, kteří jsou násilím odváděni a nuceni bojovat. Skupinu těchto osob (mladí muži schopní boje) lze dle názoru žalobce považovat za sociální skupinu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný však v této souvislosti skutkový stav věci vůbec nezjišťoval. Nezabýval se ani tvrzením žalobce ohledně zcela nestandardního výkonu vojenské služby, kdy muži jsou bez jakéhokoli vojenského výcviku posíláni do oblastí nejtvrdějších bojů na východě Ukrajiny. Žalovaný dále dostatečně nezhodnotil možnost udělení doplňkové ochrany žalobci dle § 14a zákona o azylu. Situace na Ukrajině se neustále zhoršuje. Žalovaný argumentuje tím, že žalobce má na Ukrajině socioekonomické zázemí, nezabýval se však nijak tvrzením žalobce ohledně dopadů války na sociální systém Ukrajiny. Stát má problémy s vyplácením mezd a dávek, otec žalobce je v invalidním důchodu, žalobce na Ukrajině přišel o práci, oba jsou tedy závislí na sociálním systému Ukrajiny. Žalobce nesouhlasí ani s hodnocením bezpečnostní situace na Ukrajině žalovaným, sám tvrdí, že ačkoli k eskalaci konfliktu došlo pouze v některých oblastech Ukrajiny, politická situace je napjatá v celé zemi. Ukrajina a Rusko si navzájem vyhrožují použitím jaderných zbraní. Konečně se žalovaný nevypořádal s tvrzením žalobce, že separatisté pronikají již i na území západní Ukrajiny.

Žalovaný popírá oprávněnost námitek uvedených žalobcem a současně s nimi nesouhlasí, neboť neprokazují, že by žalovaný porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Žalovaný se zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce sdělil, zjistil skutečný stav věci a opatřil si úplné podklady pro vydání rozhodnutí. K námitce porušení § 3 správního řádu žalovaný uvádí, že v řízení o žádosti ve věci udělení mezinárodní ochrany řádné zjištění skutkového stavu věci spočívá v tom, že žalobci je dána možnost podat úplnou a pravdivou výpověď o důvodech, které ho vedly k opuštění vlasti. Žalobci byl poskytnut dostatečný prostor, aby uvedl vše, co považuje za důležité pro rozhodování o žádosti. Žalobce v průběhu správního řízení neuváděl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů § 12 zákona o azylu, nebo že mu hrozí vážná újma dle § 14a zákona o azylu, proto byla jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta. Dále žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2004, sp. zn. 5 Azs 170/2004. Pokud jde o námitku neudělení humanitárního azylu, odkázal žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 12/2003, přičemž uvedl, že řádně zjistil a posoudil žalobcovu osobní situaci, též situaci v zemi původu, zdravotní stav žalobce a plně odkazuje na závěry vydaného rozhodnutí. Žalobce se v průběhu řízení o mezinárodní ochraně nijak nedomáhal udělení tohoto naprosto výjimečného typu azylu a neuvedl ani žádnou skutečnost, kterou by bylo možné na tomto místě posuzovat ve smyslu existence důvodů hodných zřetele. Žalovaný vzal do úvahy skutečnosti sdělené žalobcem k jeho zdravotnímu stavu. Skutečnosti uváděné žalobcem v průběhu správního řízení svědčí především o snaze po legalizaci pobytu na území ČR, žádost žalobce je účelová a uvedené skutečnosti nejsou azylově relevantní. K tomu žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, sp. zn. 7 Azs 187/2004. Pokud jde o námitku současné bezpečnostní situace na Ukrajině a splnění podmínek pro případné udělení azylu ve smyslu

§ 12 zákona o azylu, pak žalovaný odkazuje na odůvodnění na str. 4 a 5 napadeného rozhodnutí. K námitce verbování k boji na Ukrajině, které probíhá neoficiálně prostřednictvím neznámých osob, žalovaný uvádí, že tato skutečnost byla žalobcem prvně sdělena až v samotné žalobě a žalobce ji žádným věrohodným důkazním prostředkem neprokázal a je jen obecným tvrzením. Žalovaný dále uvedl, že důvody zmíněné žalobcem v žalobě nejsou azylově relevantní, tak jak je definuje zákon o azylu, a tudíž není možné je v tomto řízení zohlednit. V této souvislosti odkázal na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 4. 2002, sp. zn. 6 A 709/2001. Na závěr žalovaný odkázal na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí, uvedl, že námitky uvedené v žalobě shledává irelevantní a účelové a navrhl zamítnutí žaloby.

V replice žalobce uvedl, že verbování mladých mužů ze strany neznámých osob, jak o tom hovořil v žádosti o mezinárodní ochranu, může být azylově relevantní. Žalobce tuto informaci zmínil již při pohovoru dne 1. 8. 2014. Není přitom povinností žalobce, aby prokazoval, že k tomuto jednání skutečně dochází, v souladu s ustálenou judikaturou postačuje jeho věrohodná výpověď. Dále se zmínil o zhoršující se bezpečnostní situaci na Ukrajině, na důkaz čehož přiložil k replice 3 internetové články ze serveru www.lidovky.cz a www.zpravy.idnes.cz.

Při jednání soudu setrvali oba účastníci na svých dosavadních procesních stanoviscích. V závěrečném návrhu žalobce nově uvedl, že se obává odvedení do oficiální ukrajinské armády, povolávací rozkaz však nedostal.

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce podal dne 1. 8. 2014 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, v níž uvedl, že je státním občanem Ukrajiny, ukrajinské národnosti, pravoslavného vyznání. On sám ani nikdo z jeho rodiny nikdy nebyli členy žádné politické strany či jiné organizace. Je svobodný, má středoškolské vzdělání, pět měsíců pracoval jako pomocný dělník. Nemá žádný movitý ani nemovitý majetek. Svoji vlast opustil 1. 7. 2014, protože ho pozvala sestra J., původně plánoval, že po návštěvě sester se vrátí domů. Do České republiky přicestoval autobusem přes Slovensko. O udělení mezinárodní ochrany žádá z důvodu situace na Ukrajině, chtěl se tam vrátit, ale matka mu říkala, ať se raději nevrací, že tam není bezpečno. Bojí se války, která na Ukrajině probíhá. V minulosti o azyl nežádal, nikdy proti němu nebylo a ani v současnosti není vedeno trestní stíhání. Svůj zdravotní stav označil za dobrý.

V průběhu pohovoru žalobce kromě shora uvedených skutečností uvedl, že na Ukrajině žil s rodiči a sestrou v Zakarpatské oblasti ve městě B. Dům patří rodičům. Prarodiče žijí ve vedlejší domě. Jeho sestra J. žije v ČR asi 8 let, sestra H. asi 6 nebo 7 let. Mají v ČR trvalý pobyt. Rodiče zůstali na Ukrajině. Jeho matka je zaměstnankyní veřejného sektoru, je kuchařkou ve školce, mají problémy s výplatami, otec je invalida, důchod zatím dostává. Nemá kam jít se přestěhovat na Ukrajině. Ohledně situace v místě jeho bydliště mu matka říkala, že tam chodí lidé blízcí separatistům a agituji lidi, aby se přidali na jejich stranu. Je tam propaganda proti ukrajinské vládě. Na Ukrajině byla vyhlášena mobilizace. Ve zprávách viděl, že ženy z jeho regionu vyšly, zablokovaly silnice a nepouštěly své syny a manžele, aby se vláda dozvěděla, že jsou proti tomu, aby jejich muži bojovali ve válce. Chodí v noci nad ráno po domech a odvádí muže do armády, neví, jestli do ukrajinské armády nebo pro separatisty.

Dne 16. 10. 2014 byl žalobce seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, konkrétně mu byly žalovaným předestřeny tyto dokumenty: žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 1. 8. 2014, protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 1. 8. 2014, výroční zpráva Freedom House, leden 2014, výroční zpráva Human Rights Watch 2014 ze dne 21. 1. 2014, informace ZÚ Kyjev ze dne 10. 3. 2014, zpráva CRS pro Kongres USA, Steven Woehrel, ze dne 24. 3. 2014, zpráva Evropské komise ze dne 27. 3. 2014, informace MZV ČR ze dne 16. 4. 2014, informace OBSE ze dne 23. 4. 2014, informace ZÚ Kyjev ze dne 26. 5. 2014, informace MZV ČR ze dne 29. 5. 2014, informace UNHCR ze dne 1. 7. 2014, informace MZV ČR ze dne 1. 8. 2014, Infobanka ČTK – Země světa, Ukrajina – aktuální znění. Na dotaz, zda chce uvést ještě nějaké skutečnosti nebo nové informace, které by měl správní orgán vzít v úvahu při posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, žalobce uvedl, že na Ukrajině povolávají na vojnu, ale vojna to není, jde o válku. Sice nebyl vyhlášen válečný stav, ale muži nejdou do vojenského výcviku, rovnou je posílají např. do oblasti Doněcku. Když muž třikrát dostane povolání a neposlechne, hrozí mu trest odnětí svobody na tři až sedm let. Dva muži z jeho vesnice už jsou soudně trestáni v souvislosti s neuposlechnutím rozkazu. Někteří radši dali výpověď a odjeli do Ruska, aby se vyhnuli nástupu vojny. Tyto informace má od matky.

Krajský soud v Praze přezkoumal v žalobou vymezeném rozsahu napadené rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, který vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu, se na nyní posuzovaný případ nepoužije. Členské státy Evropské unie jsou povinny výše uvedenou povinnost transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 směrnice). Podle čl. 52 odst. 1 věty druhé směrnice se žádosti o mezinárodní ochranu podané do 20. 7. 2015 řídí právními a správními předpisy přijatými podle směrnice 2005/85/ES. Směrnice 2005/85/ES přitom povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu neobsahovala.

Protože doposud nebyly do českého právního řádu promítnuty požadavky čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, má uvedený článek směrnice přímý účinek. Jelikož však žádost o mezinárodní ochranu byla v této věci podána dne 1. 8. 2014, směrnice 2013/32/EU na toto řízení (včetně přezkumného řízení soudního) nedopadá. Na věc tak *rationae temporis* dopadá směrnice 2005/85/ES, která neukládá členským státům povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí podle stavu ke dni vydání rozhodnutí soudu. Plně se tak prosadí § 75 odst. 1 s. ř. s.

Obecná tvrzení žalobce, že v řízení byl porušen § 2 odst. 1, § 3 ve spojení s § 2 odst. 4, § 50 odst. 2 až 4, § 52 a § 68 odst. 3 správního řádu, doprovázená parafrází textu těchto ustanovení zákona, nejsou žalobním bodem ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Totéž platí i o tvrzení, že byly porušeny § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. Dle ustálené judikatury je žalobním bodem konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů

považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005 – 58). Těmto požadavkům ovšem výše uvedená tvrzení žalobce nedostála, neboť jde pouze o citaci ustanovení právních předpisů, která měla být porušena, aniž by žalobce uvedl konkrétní skutečnosti či právní argumentaci, o něž své tvrzení o nezákonnosti rozhodnutí opírá.

K jednotlivým námitkám doplnění žaloby soud uvádí:

Pokud jde o námitku žalobce ohledně aplikace § 12 zákona o azylu, pak soud považuje rozhodnutí žalovaného v tomto směru za přezkoumatelné a také shledává správným závěr žalovaného, že žalobce v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani při pohovoru, neuvedl skutečnosti, pro které by mu mohl žalovaný udělit azyl podle § 12 písm. a) či b) zákona o azylu. Žalovaný správně dospěl k závěru, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Ve své žádosti žalobce výslovně sdělil, že nebyl nikdy členem žádné politické strany ani jiné organizace a že z Ukrajiny odjel pouze na návštěvu sester a měl v plánu se tam vrátit. Ani v průběhu pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvedl, že by se ve své vlasti jakkoliv politicky či obecně veřejně angažoval či měl jakékoliv potíže spojené s uplatňováním politických práv a svobod.

Podle § 12 písm. b) zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Žalobce jako důvod neochoty vrátit se do vlasti uvedl své obavy z bezpečnostní situace na Ukrajině, k čemuž soud poznamenává, že obava z hrůz spojených s ozbrojeným konfliktem není důvodem pro udělení azylu, je relevantní toliko z pohledu případné doplňkové ochrany (k tomu viz níže). Soud zdůrazňuje, že žalobce v průběhu správního řízení nevyjádřil obavu z povolání do armády z důvodu mobilizace (základní vojenskou službu již absolvoval v roce 2012) a z případného nasazení do bojových operací na východě země. Pouze obecně uvedl, že na základě informací, které má od své matky, ví, že dochází k povolávání na vojnu s tím, že pokud ani napotřetí muž neuposlechne, hrozí mu trest odnětí svobody na tři až sedm let. Žalobce se nezmínil o tom, že by i on byl ohrožen povoláním k výkonu další vojenské služby, nebo že

snad již dostal povolávací rozkaz. Především však žalobce ve lhůtě pro podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného neformuloval žalobní bod, podle něhož by bylo rozhodnutí žalovaného nezákonné z toho důvodu, že byla nesprávně vyhodnocena relevance hrozby povolání k výkonu vojenské služby a nasazení do bojových operací, resp. uložení trestu za neuposlechnutí povolávacího rozkazu. Taková výtky byla vznesena až při jednání soudu v závěrečném návrhu. Soud k ní však nemohl přihlédnout, neboť jde o žalobní bod uplatněný poté, co nastaly účinky koncentrace řízení dle § 71 odst. 2 s. ř. s.

Žalobce řádně a včas napadl rozhodnutí žalovaného pouze z důvodu, že dle jeho poznatků dochází k nelegálnímu verbování, které se má odehrávat mimo oficiální státní struktury. Domnívá se, že osoby ohrožené touto spontánní, násilnou, neoficiální aktivitou představují sociální skupinu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. K tomu soud uvádí, že žalobce vskutku již při pohovoru uvedl, že ho matka zpravila o tom, že u nich chodí lidé blízcí separatistům a agitují lidi, aby se přidali na jejich stranu. Chodí v noci, nad ránem po domech a odvádí muže do armády, neví, zda do ukrajinské armády nebo pro separatisty. Nikdo nechce jít dobrovolně bojovat, tak pro ně chodí v noci, ale neví kdo.

Žalobce vytýká žalovanému, že k této skutečnosti neopatřil žádné zprávy o zemi původu. Soud k tomu uvádí, že ze zpráv shromážděných žalovaným vyplývá, že západní část Ukrajiny je plně pod kontrolou vlády, ruskojazyční separatisté nepodnikají na tomto území žádné akce, situace tam je poklidná. Soudu je z úřední činnosti známo, že verbování mimo zákonný rámec provádějí faktické autority na území pod kontrolou separatistů, tj. v Doněcké a Luhanské oblasti (viz zprávu UNHCR z ledna 2015, s níž se soud seznámil při projednávání věcí vedených u zdejšího soudu pod sp. zn. 49 Az 48/2015 a 49 Az 55/2015). V té části země, která je pod kontrolou vládních sil, probíhá oficiální mobilizace, která má oporu v platné legislativě, nikoliv jakési pokoutné verbování. To je typické právě pro separatistické regiony, kde neexistuje etablovaná vojenská správa ani legislativa, která by mohla zajistit mobilizování osob do ozbrojených jednotek, které nejsou součástí ukrajinské armády. Je tedy nesmyslné, že by v Zakarpatské oblasti v samotném západním výběžku Ukrajiny probíhalo verbování, *nota bene* pro separatistické oddíly. Ze strany žalobce jde o jednoznačně účelové tvrzení, které je buď záměrně, nebo z nevědomosti vytrženo z kontextu. V západní části Ukrajiny nejsou bojeschopní muži ohroženi nebezpečím násilného, nezákonného verbování ať již do oficiální ukrajinské armády, nebo pro separatistické jednotky bojující na východě Ukrajiny. Taková sociální skupina ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu zde neexistuje, a žalobce tak v této části země nemůže být obětí pronásledování z důvodu příslušnosti k uvedené skupině. Namítá-li žalobce, že žalovaný měl shromáždit zprávy, které by jeho tvrzení vyvrátily, jde o požadavek zcela nerealistický. Pakliže v západní části Ukrajiny nedochází k případům nelegálního verbování, nelze dohledat žádnou zprávu o zemi původu, kterou by bylo tvrzení žalobce vyvráceno (tedy sdělením, že k nelegálnímu verbování nedochází). Zprávy o zemi původu jsou koncipovány tak, že popisují obecnou situaci v zemi původu (třeba jen v některé konkrétní oblasti, ať již věcné, nebo územní) a popisují incidenty, k nimž došlo. Pokud k incidentům nedochází, pak ve zprávách o zemi původu informace o incidentech absentují, nelze však po autorech zpráv požadovat, aby výslovně uvedli, že k incidentům nedochází (s výčtem všech myslitelných obecných typových incidentů). Soud tedy uzavírá, že žalobní bod je nedůvodný.

Rozhodnutí o udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu je věcí správního uvážení, kdy soud nemůže nahradit správní uvážení žalovaného vlastní úvahou o tom, zda žalobcem uplatněné důvody žádosti o mezinárodní ochranu lze považovat za

relevantní z hlediska tohoto ustanovení. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, a kdy by bylo zcela nehumánní azyl neudělit. Je proto třeba, aby žalovaný v odůvodnění rozhodnutí uvedl úvahy či závěry, které se budou týkat případných důvodů pro udělení humanitárního azylu. Jelikož na udělení humanitárního azylu není právní nárok a je o něm rozhodováno na základě správního uvážení žalovaného, je omezen i jeho soudní přezkum, a to pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů a z hlediska respektování zákazu libovůle. Soudní přezkum lze proto zaměřit pouze na to, zda v řízení, které vydání rozhodnutí žalovaného předcházelo, nebyl žalobce zkrácen na svých procesních právech závažným způsobem, zda samotné rozhodnutí žalovaného netrpí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů či nesrozumitelnost a zda není diskriminační ve smyslu zákazu libovůle. Popsané vady žalobou napadeného rozhodnutí soud neshledal. Napadené rozhodnutí je v této posuzované části zcela přezkoumatelné, protože není nesrozumitelné a rovněž netrpí vadou nedostatků důvodů. Žalovaný se zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu, přičemž nezjistil, že by jeho osobní a rodinná situace byla nějakým způsobem výjimečná ve smyslu existence okolností odůvodňujících udělení humanitárního azylu. Naopak bylo zjištěno, že žalobce nemá zdravotní problémy, na Ukrajině sdílí společnou domácnost s rodiči a sestrou, mají tam své hospodářství. Žalovaný si tudíž obstaral potřebné množství informací, na jejichž základě pak dospěl k logickému závěru, že situace žalobce není natolik tíživá, aby odůvodňovala poskytnutí humanitárního azylu. Jestliže žalovaný při svém rozhodnutí neporušil žádná procesní pravidla, ani jeho rozhodnutí nevykazuje znaky libovůle, nemůže soud tomuto závěru nic vytknout.

Soud stejně jako žalovaný neshledal naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

Doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Pro aplikaci zmíněného ustanovení je třeba zkoumat, zda žadatel splňuje zákonem stanovená kritéria, které popsal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 10. 2008, čj. 5 Azs 50/2008-62. Podle tohoto rozsudku je třeba k udělení doplňkové ochrany splnit kumulativně následující podmínky: „Žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba); (3) vážné újmy; (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu; a (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule.“ Při posuzování ve vztahu k existenci důvodu pro udělení doplňkové ochrany vycházel správní orgán z výpovědi žalobce a dále informací ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Soud souhlasí se závěry a odůvodněním žalovaného, že žalobci nehrozí v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, když tento byl na Ukrajině zrušen již v roce 2000. Žalovaný dále shledal, že žalobci nehrozí vážná újma spočívající v mučení nebo nelidském či ponižujícím zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, neboť proti žalobci nikdy nebylo vedeno trestní stíhání ani nikdy neměl potíže se státními orgány. Nic ani

nenasvědčuje tomu, že by měl být žalobce postižen za svoji azylovou žádost v zahraničí, neboť zastoupení Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ani specializované nevládní organizace nedisponují žádnými poznatky o tom, že by byl plošně uplatňován jakýkoli postih či diskriminace proti občanům Ukrajiny, kteří se do vlasti vrátili po dlouhodobém pobytu v zahraničí či jako neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu. Samotná ukrajinská legislativa postih neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu neumožňuje. Případné vycestování žalobce nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky České republiky (např. z důvodu porušení práva na rodinný život), neboť žalobce má v zemi původu své rodiče, do České republiky přijel pouze za účelem návštěvy sester s tím, že se vrátí zpět.

Dále žalovaný neshledal, že žalobci hrozí vážná újma spočívající ve vážném ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Přestože je bezpečnostní situace na Ukrajině složitá, boje probíhají na jihovýchodní Ukrajině, ve zbytku země je situace klidná. Občané Ukrajiny své aktuální potíže řeší prostým přestěhováním se v rámci země. Žalobce pochází ze Zakarpatské oblasti, které se nepokoje vyhnuly. Z informačních zdrojů, z nichž žalovaný vycházel, pak ani nevyplývá, že separatisté pronikají již i na západ Ukrajiny.

Zejména ze zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze dne 1. 7. 2014 a zprávy OBSE vyplývá, že ozbrojené střety jsou omezeny pouze na část Luhanské a Doněcké oblasti na východě Ukrajiny. Někteří obyvatelé z těchto částí odešli do západní a střední části Ukrajiny, v poslední době se pak usazují i ve východní části, která je pod kontrolou vládních jednotek. Ty části Doněcké a Luhanské oblasti, které jsou pod kontrolou vlády, a zbývající oblasti jsou bezpečné, civilisti v nich nejsou vystaveni z důvodu ozbrojeného konfliktu nebezpečí usmrcení, zranění nebo jiné vážné újmy. Vzhledem k autoritě zpracovatele zprávy o zemi původu jde o zprávu vysoce důvěryhodnou a objektivní. Soud dospěl k závěru, že žalovaný shromáždil dostatek relevantních a přiměřeně aktuálních informací (zpráva UNHCR byla stará jen 3 měsíce), na jejichž podkladě lze v plném rozsahu posoudit, zda situaci na Ukrajině lze podřadit § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

Je tedy zřejmé, že Ukrajina se ke dni vydání napadeného rozhodnutí nenacházela ve stavu tzv. totálního konfliktu – tj. situaci, že již pouhá přítomnost osoby na území této země nebo regionu ji vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity (shodně viz usnesení NSS ze dne 15. 1. 2015, čj. 7 Azs 265/2014 – 17). Za této situace bylo povinností žalobce prokázat dostatečnou míru individualizace, tj. že on osobně by pravděpodobně byl vystaven jako civilista útoku v rámci probíhajícího ozbrojeného konfliktu. Potřebná míra individualizace je naplněna zpravidla tehdy, když žalobce již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy, nebo pokud ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu země původu, ve kterém skutečně žalobce pobýval, a nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země, nebo pokud jsou u žalobce dány jiné faktory (osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že se stane terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí (viz rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2015, čj. 5 Azs 158/2015 – 24). Žalobce ve správním ani soudním řízení neprokázal, že by před odjezdem ze země původu utrpěl v důsledku ozbrojeného konfliktu vážnou újmu nebo byl takovou újmu ohrožen. Z jeho výpovědi vyplývá, že ze země původu odjel pouze kvůli návštěvě své sestry v České republice. Žalobce před odjezdem z Ukrajiny nebydlel v místě, které je v současnosti zasaženo ozbrojenými operacemi. Bydlel v B. v Zakarpatské oblasti v západní části Ukrajiny. Tato část ukrajinského území je z pohledu panující bezpečnostní situace zcela klidná, riziko, že by se v nich žalobce stal terčem svévolného násilí v důsledku ozbrojeného konfliktu ve východní části území, je

minimální. Ani internetové zpravodajské články ze serveru www.lidovky.cz a www.zpravy.idnes.cz, jimiž soud provedl při jednání důkaz, neprokazují, že by se bojové operace rozšířily z východní Ukrajiny do Zakarpatské oblasti (nehledě na to, že popisují situaci z počátku roku 2015, ačkoliv pro soudní přezkum je s ohledem na § 75 odst. 1 s. ř. s. rozhodným dnem 20. 10. 2014; změny, k nimž došlo po tomto datu, mohou představovat důvod pro podání nové žádosti o mezinárodní ochranu). Žalobce neuvedl v řízení žádné skutečnosti, z nichž by vyplýval jakýkoliv důvod, který by zvyšoval riziko, že se stane v zemi původu terčem svévolného násilí. Žalovaný tedy správně dovodil, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Žalobní bod je nedůvodný.

V doplnění žaloby žalobce zmínil problémy ukrajinského státu s vyplácením mezd a dávek, v návaznosti na to pak vytknul žalovanému, že se nezabýval dopady války na sociální systém Ukrajiny. Žalobce při pohovoru ve správním řízení skutečně uvedl, že Ukrajina nemá peníze na výplaty, matka je zaměstnankyní veřejného sektoru a otec pobírá invalidní důchod. Potvrdil však, že otec důchod dostává. Soud není toho názoru, že by se žalovaný musel v rozhodnutí o žádosti žalobce vypořádat s každým zjevně irelevantním důvodem, který se netýká osobně žalobce. Mezinárodní ochrana je ryze osobním statutem a uděluje se žadateli po posouzení podmínek, které se týkají výlučně jeho, nikoliv členů rodiny. V době rozhodování žalovaného bylo žalobci 21 let, měl ukončené středoškolské vzdělání. Je proto na něj třeba hledět jako na osobu, která je s to sama vlastní ekonomickou činností opatřit si prostředky k uspokojení svých základních životních potřeb. Pokud snad jeho rodiče mají potíže s vyplácením mzdy nebo důchodu, nelze v tomto shledat akt pronásledování ani nebezpečí vážné újmy, které by hrozilo osobně žalobci. Žalobce se patrně domnívá, že velmi závažná hospodářská situace Ukrajiny souvisí s ozbrojeným konfliktem na východě země. Tento předpoklad však není správný, neboť ekonomická situace státu je nepříznivá dlouhodobě, stát je na pokraji bankrotu, což je důsledkem hospodářské politiky státu. Bylo tomu tak ještě předtím, než vypukly nepokoje na Krymu a v Doněcké a Luhanské oblasti. Ekonomické potíže, které samozřejmě tíživě dopadají na tu část obyvatelstva, která je závislá na příjmech či jiné pomoci státu, nejsou z pohledu podmínek pro udělení mezinárodní ochrany vůbec relevantní. Vzhledem k absenci jakékoliv relevance skutečnosti, že země původu má finanční problémy, pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, nelze žalovanému vytýkat, že tento názor v rozhodnutí explicitně neuvedl. Není úkolem žalovaného studovat původ ekonomických potíží Ukrajiny a vysvětlovat příčiny, které Ukrajinu uvrhly na pokraj státního bankrotu.

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Žalobci byla ustanovena zástupkyní advokátka JUDr. Anna Doležalová MBA. Odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů soudem ustanoveného advokáta hradí podle § 35 odst. 8 věty první za středníkem s. ř. s. stát. Výše odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů se stanoví podle § 35 odst. 2 s. ř. s. na základě vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif). Ustanovená zástupkyně provedla v řízení tři účelné úkony

právní služby, a to převzetí zastoupení, sepis doplnění žaloby ze dne 14. 8. 2014 a účast při jednání dne 27. 6. 2016 [§ 11 odst. 1 písm. b), d) a g) advokátního tarifu]. Odměna za jeden úkon právní služby činí 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu] a náhrada hotových výdajů za každý z úkonů právní služby 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Ustanovené zástupkyni žalobce tak náleží odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové částce 10.200 Kč. Repliku ze dne 27. 1. 2015 nepovažuje soud za účelný úkon právní služby. Veškerou skutkovou i právní argumentaci měla, a to i vzhledem ke koncentraci soudního řízení, zástupkyně žalobce v plném rozsahu zahrnout do doplnění žaloby. V rozsahu, v němž je replika polemikou s názory žalovaného obsaženými ve vyjádření k žalobě, jde o úkon neúčelný z toho důvodu, že jde jen o opakování již řečeného, což mohla zástupkyně žalobce stejně efektivně uplatnit až při soudním jednání, o jehož nařízení současně požádala. Za účast při jednání přitom byla zástupkyni žalobce odměna přiznána. Funkcí repliky tak vzhledem k jejímu obsahu a procesnímu kontextu, v němž byla podána, nemohlo být nic jiného než dosáhnout navýšení odměny za zastupování.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve **lhůtě dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 27. června 2016

Tomáš Kocourek, v. r.
soudce

Za správnost:
Božena Kouřimová